

ENERJİDE GLOBALLEŞME ADIMLARI HIZLANIYOR

ENERJİNİN LİDERLERİ

Ekonomist

MAYIS 2022

YENİLENEBİLİR
ENERJİDE
PLANLAR

▲
YATIRIM
PLANLARI
NELER?

SEKTÖRÜN
DEVLERİNİN
BÜYÜME
STRATEJİLERİ

Enerji sektörünün yol haritası

■ BORA ŞEKİP GÜRAY / SABANCI ÜNİVERSİTESİ İSTANBUL ULUSLARARASI ENERJİ VE İKLİM MERKEZİ (IICEC) DİREKTÖRÜ

“ENERJİ SEKTÖRÜNÜN KAREKODU”

ENERJİ VE İKLİM GÜVENLİĞİ Enerji arzında sürekliliği, güvenilirliği, enerji maliyetlerini ve fiyatlarını kapsayan enerji güvenliği paradigması dünyadaki son jeopolitik gelişmeler ile önemini tüm dünyaya bir kez daha hatırlatırken, çevresel sürdürülebilirliği makro hedeflerin odağına alarak yüzyılın ortalarında net-sıfır emisyon perspektifini öne çıkaran iklim güvenliği paradigmasının da çok daha fazla konuşulmaya başlandığı bir dönemin içerisindeyiz. Türkiye'nin enerji güvenliği ve iklim güvenliği perspektiflerinden önem taşıyan unsurları dört başlık altında değerlendirmenin uygun olacağı görüşündeyim. Birbirleriyle yakından da ilişkili olan bu dört boyutu, enerjinin karekodu olarak da tanımlayabiliriz.

İTHAL ENERJİ PAYI Türkiye'de kişi başına enerji tüketiminin OECD ve AB ortalamalarının yarısından daha az olduğunu, genç nüfus, kentleşme, mobilite ve endüstriyel büyüme dinamikleri gibi parametreler çerçevesinde Türkiye enerji talebinin yüksek büyüme potansiyeli ile öne çıkmaya devam edeceğini unutmamak gerekiyor. Bu büyümeyi en verimli şekilde gerçekleştirebilmek, uzun dönemli başarı faktörlerinin başında gelecek. Nitekim, karekodun ikinci bileşenini oluşturan enerji yoğunluğu boyutundan bakıldığında, gerek tüm sektörlerde enerji verimliliğinde, gerekse de sanayinin yapısal dönüşümü bakımından alınabilecek önemli bir mesafe var. Karekodun bir diğer köşesine yerleştirebileceğimiz birincil enerji arzının yapısına baktığımızda ise halen dörtte-üç oranında olan ithal enerji payının, ithalat faturası, özellikle de ithal fosil yakıt fiyatlarına bağlı dalgalanmalar ve cari işlemler dengesi üzerindeki etkilerini azaltabilmek kritik olacak.

TEMİZ ENERJİ ÇÖZÜMLERİ Karadeniz'deki doğal gaz keşfinin buna olumlu katkılar sağlaması beklenirken, arz portföyünün yapısını dönüştürebilecek piyasa mekanizmalarına ve ilgili teknolojilere yönelimi de hızlandırabilmek gerekiyor. Son olarak, büyüyen bir enerji ekosisteminde, temiz enerji çözümleri yoluyla karbon yoğunluğunun düşürülebilmesi, hem küresel trendler ile uyum, hem de enerji sektörünün ve enerji tüketicisi tüm sektörlerin sürdürülebilir büyümesi ve rekabetçiliği için en temel faktörlerden birisi olacak.

